Stichting Gezond Water
Lange Geer 11
4417 AK Hansweert
T 06-13656549 0113-381340
info@stichtinggezondwater.nl
stichtinggezondwater.nl

Rechtbank Zeeland-West-Brabant
via beveiligde mail

HANSWEERT 12 oktober 2026
Ons kenmerk: SGW-2026421
Betreft: beroep handhavingsverzoek PFAS-pesticiden Provincie Zeeland

Geachte bestuursrechter,

Hierbij stelt Stichting Gezond Water (verder SGW) beroep in tegen het bijgesloten besluit van de Provincie Zeeland van 6 oktober 2026.

Kwestie
Op 7 juli 2026 heeft SGW het bijgesloten handhavingsverzoek bij het college van Gedeputeerde Staten ingediend. Het betreft een verzoek het gebruik van PFAS-houdende middelen door boeren toegepast op gronden in eigendom van de Provincie Zeeland te handhaven en doen stoppen.
Van 6 oktober 2026 is het bijgesloten besluit van de Provincie Zeeland waarin de Provincie Zeeland aangeeft het handhavingsverzoek niet te zien als een verzoek tot handhaving. Tegelijkertijd geeft de Provincie Zeeland aan dat hierdoor de wettelijke beslistermijnen niet van toepassing zijn, het verzoek ziet immers niet op het nemen van een besluit.
SGW deelt deze veronderstellingen van de Provincie Zeeland niet en stelt daarom dit beroep in.

Behandeling van een verzoek om handhaving
Op een verzoek om handhaving dient een bestuursorgaan een besluit te nemen. Tegen zo'n besluit staan bezwaar en beroepsmogelijkheden open. Omdat de Provincie Zeeland niet op het verzoek om handhaving besluit ontneemt zij SGW deze rechtsmiddelen. Dat is geen werkwijze zoals neergelegd in de Awb, daarom dit beroep.

Toelichting op het verzoek om handhaving
Het grondwater is en wordt steeds meer verontreinigd door trifluorazijnzuur (TFA). Het recente ILT onderzoek gaat in op de problematiek en roept daarom op om PFAS-houdende middelen uit te sluiten. (PFAS groot risico voor toekomst drinkwater | Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)) TFA in het grondwater is vooral afkomstig van het gebruik van PFAS-houdende gewasbeschermingsmiddelen. Het gebruik van die bestrijdingsmiddelen stijgt exponentieel en daardoor ook de TFA verontreiniging van het grondwater. SGW heeft aan de Provincie Zeeland daarom gevraagd dit gebruik te handhaven en te stoppen, niet voor heel de provincie Zeeland maar alleen voor de gronden die de Provincie Zeeland in eigendom heeft en verpacht aan boeren. Een logische en eenvoudige manier daarvoor is het opnemen van een verbod voor het gebruik van PFAS-houdende middelen in de voorwaarden van de (geliberaliseerde) pachtcontracten die de provincie daarvoor uitgeeft. Handhaven van dit verbod is eenvoudig, sinds januari 2026 moeten professionele gebruikers van bestrijdingsmiddelen een registratie bijhouden van het gebruik en de locatie. Omdat in alle teelten in Zeeland PFAS-houdende middelen worden toegepast worden op alle percelen die de provincie verpacht deze middelen toegepast. Niet op alle percelen evenveel, dat is afhankelijk van de telende boer, het geteelde gewas en de infectiedruk van plagen, maar wel op alle percelen. Voor alle teelten zijn PFAS-houdende middelen beschikbaar en die worden steeds meer ingezet. Alle PFAS zijn aangemerkt als Zeer Zorgwekkende Stoffen waarvoor minimalisatieplicht geldt vanaf 2016. TFA van bestrijdingsmiddelen krijgt recent veel aandacht omdat deze ZZS nu al in verontrustende concentraties in het grondwater wordt aangetroffen. De Omgevingswet geeft aan dat eenieder die een activiteit uitvoert zich de nadelige effecten voor de omgeving dient te realiseren en die dient te voorkomen en verminderen. Vergelijkbare voorschriften kent de Waterschapsverordening 2026 van Waterschap Scheldestromen.
Elke professionele gebruiker van deze middelen weet dat door het gebruik van deze middelen schade wordt toegebracht aan het water, het land en het grondwater. Elke professionele gebruiker weet dat hij die schade dient te beperken en voorkomen.

Stichting Gezond Water
Lange Geer 11
4417 AK Hansweert
T 06-13656549 0113-381340
info@stichtinggezondwater.nl
stichtinggezondwater.nl

Iedere boer weet dat het gebruik van PFAS-houdende middelen niet noodzakelijk is. In Denemarken is een landelijk verbod voor het gebruik van PFAS-houdende middelen ingevoerd in 2025. De landbouw in Denemarken is qua geteelde gewassen en grondgebruik vergelijkbaar met die in Nederland. Synthetisch-chemische gewasbeschermingsmiddelen mogen in SKAL erkende bedrijfsvoering in het geheel niet worden toegepast. PFAS-houdende middelen zijn dus niet toegestaan. Een mail van het SKAL daarover is bijgesloten.
De Provincie Zeeland is verantwoordelijk voor de gronden die in eigendom zijn, voor het voorkomen van verontreiniging van die gronden en voor de kwaliteit van het grondwater. Daarom heeft SGW het handhavingsverzoek bij de Provincie Zeeland (evenals bij Waterschap Scheldestromen) gedaan.
SGW verzoekt in deze steeds aan de Provincie Zeeland vanwege de ernst van de problematiek niet de maximaal mogelijke termijnen voor afhandeling te hanteren maar snel te reageren.

Beroep
Omdat de Provincie Zeeland rechtsmiddelen onthoudt verzoekt Stichting Gezond Water uw rechtbank om direct zelf in deze uitspraak te doen en uit te spreken dat de Provincie Zeeland deze onnodige verontreiniging van grond, water en grondwater met TFA handhaaft en stopt.

Bijlagen:
1. Handhavingsverzoek
2. Verzoek duiding Provincie Zeeland
3. Toelichting SGW
4. Besluit Provincie Zeeland
5. Mail SKAL gebruik PFAS-gewasbeschermingsmiddelen

Met vriendelijke groet,
Bestuur Stichting Gezond Water